

SAKSFRAMLEGG

Forum: Skate

Møtedato: 09.12.2020

Sak 19/2020 Orientering om sluttrapport og drøfting av videre arbeid - Organisering, styring og finansiering av Digdirs fellesløsninger.

Behandlingssak

Historikk/bakgrunn

Vi viser til tidligere saker om dette, sist sak 14/2020 behandlet i Skate 14.10.2020. Skate ga flere innspill til Digitaliseringsdirektoratet for det videre arbeidet knyttet til utarbeidelse av styrings-, organiserings- og finansieringsmodeller for Digdirs fellesløsninger. Digdir har vurdert alle innspillene i arbeidet med slutføring av rapporten.

Rapport med forslag til styrings- og finansieringsmodell ble sendt KMD 13. november. Sammendraget av rapporten deles med Skate i vedlegg til denne saken.

Forslag til beslutning:

Digitaliseringsdirektoratet tar med seg innspillene fra Skate i arbeidet med operasjonalisering av styring og finansiering for Digdirs fellesløsninger.

Presentasjon av saken

Digdir anbefaler i rapporten til KMD at det opprettes ett styringsråd for Digdirs produkter.

Digdir anbefaler videre alternativ 3 for finansieringsmodellen med en vektning mellom sentral- og tjenesteeierfinansiering¹. Anbefalt finansieringsmodell tar utgangspunkt i dagens nivå på sentralfinansiering. Ved innføring vil tjenesteeierfinansieringen endres for virksomheter som bruker tjenester fra tidligere Altinn. Digdir foreslår en provenynøytral omfordeling mellom tjenesteeierne som følge av dette. Tjenesteeierfinansieringen vil også endres ved endret bruk.

Styrings- og finansieringsmodellen vil sikre tjenesteeiernes medvirkning i styringen av fellesløsningene, samt robuste og forutsigbare finansielle rammer for videreutvikling, drift og forvaltning av Digdirs fellesløsninger. Dette vil etter Digdirs vurdering bidra til økt grad av tverrgående digitalisering og understøtte regjeringens digitaliseringsstrategi. Modellen vil også være oversiktlig og forutsigbar for tjenesteeiere.

Selv om anbefalingen er levert til KMD, gjenstår det en rekke avklaringer før ny styrings- og finansieringsmodell kan operasjonaliseres. Digdir har anbefalt at arbeidet med implementering av ny styringsmodell kan påbegynnes i 2021 i tett samarbeid med tjenesteeierne (Skate og styringsråd). For ny finansieringsmodell gjenstår noen prinsipielle avklaringer, som krever videre dialog med KMD før implementering kan starte. Vi vil også her sikre involvering av Skate og styringsråd.

Styring

Skates rolle i anbefalt styringsmodell er å gi råd om nye fellesløsninger eller vesentlig endret funksjonalitet i eksisterende fellesløsninger som Digdir forvalter. Disse inngår i felles økosystem for samhandling og tjenesteutvikling. Denne rollen er i tråd med Skates nye mandat av 2.4.20: «Skate skal gi råd og være en pådriver i saker som er viktig for tverrgående digitalisering og felles økosystem for nasjonal digital samhandling og tjenesteutvikling ...».

Digdir ser frem til og vil ta med seg innspillene som Skate-virksomhetene kommer med i runden rundt bordet med statsråden knyttet til ståsted og videreutvikling for det nasjonale økosystemet. Digdir viser også til foreløpige anbefalinger i sak 18/2020 «Erfaringsrapport – 1 år med regjeringens digitaliseringsstrategi» hvor vi foreslår en justering av handlingsplanen for regjeringens digitaliseringsstrategi sammen med Skates arbeidsutvalg.

¹ Ref. underlag til Skates oktobermøte.

I det videre arbeidet med å operasjonalisere styringsmodellen for Digdirs produkter, vil vi etablere mandat og årshjul for styringsrådet. Det er viktig at disse er harmonisert med Skates oppgaver. Årshjulet for behandling av saker i styringsrådet vil omfatte blant annet prioritering av behov og prosess for fastsettelse av volumestimatene som danner grunnlaget for priser for bruk. Det er ønskelig å få Skates råd i utformingen av årshjulet, herunder når det passer virksomhetene best å behandle ulike typer saker.

Finansiering

Før ny finansieringsmodell kan implementeres er det behov for avklaringer rundt flere tema.

Endelig fordeling av sentralfinansiering og estimering av volumer per produkt er viktige grunnlag for fastsettelse av tjenesteeierfinansiering. Prosessen for årlig fastsettelse av volumestimat per produkt og gjennomgang av tallgrunnlaget som gir prisene per transaksjon for produktene må inn i årshjulet for styring.

Digdir har i arbeidet identifisert noen større og mer komplekse avklaringer som krever ytterligere diskusjoner og forankring med KMD:

Digdir er i dag ikke registrert i Merverdiavgiftsregisteret, men er med i nettoføringsordningen i staten. Digdir vil starte dialogen med Skatteetaten for å få nødvendige avklaringer av fremtidig håndtering av merverdiavgift for de ulike fellesløsningene. Konsekvenser av en eventuell plikt til registrering i Merverdiavgiftsregisteret må vurderes, blant annet overfor tjenesteeierne og for uttaksmerverdiavgift i Digdir.

Private aktører som benytter Digdirs fellesløsninger til å tilby verdøkende tjenester til sine kunder, betaler ikke for dette i dag. En mulig ny finansieringskilde for Digdirs fellesløsninger er å ta betalt fra private aktører som benytter løsningene. Digdir vil vurdere hvordan utredningen² skal operasjonaliseres og hvilke konsekvenser dette får for finansieringsmodellen.

Finansieringsmodellen sikter mot å hente inn tilstrekkelig finansiering for å dekke Digdirs kostnader til videreutvikling, drift og forvaltning av fellesløsningene gjennom sentralfinansiering og tjenesteeierfinansiering. Dersom innhentet tjenesteeierfinansiering er for høy eller for lav i forhold til kostnadene den skal dekke må dette håndteres. Digdir vil komme tilbake til hvordan et eventuelt mer- eller mindreforbruk bør håndteres.

Det kan være behov for å gjennomgå konsekvensene av en eventuell overgang fra dagens bruttobudsjettering til nettobudsjettering og ny tilknytningsform før innføring av ny finansieringsmodell. Både momsplikt og privates betaling kan påvirke en slik vurdering. Dette er ikke gjort i denne utredningen.

Skate-virksomhetene har mye erfaring med styrings- og finansieringsmodeller.

Har Skate innspill til operasjonalisering av styringsmodellen som skissert over?

Hvilke råd vil Skate gi til Digdir basert på de utestående avklaringene knyttet til finansiering som er skissert over?

Saken vil bli framlagt av Knut Bjørgaas.

Saksframlegget er utarbeidet av Digdir.

Oslo, 24.11.2020

---

² Private virksomheters bruk av offentlige felleskomponenter og fellesløsninger. Rettslige hindringer og muligheter. Rapport fra Wikborg-Rein
<https://www.regjeringen.no/contentassets/411c92f70cfe4ef8bf63a3127b3aa095/offentlige-it-losninger-utredning.pdf>